

ÜLESTÕUSMISPÜHA PÄEVAMISSA C AASTAL

(Teine lugemine Ap 10:34a. 37-43)

Lugemine Apostlite tegude raamatust:

Sel ajal avas Peetrus oma suu ja ütles: “Te teate, mis on sündinud kogu Juudamaal alates Galileast, pärast ristimist, mida kuulutas Johannes, kuidas Jumal oli salvinud Jeesuse Naatsaretist Püha Vaimu väega ning kuidas ta käis mööda maad ja tegi terveks kõik, kelle üle saatan oli võimust saanud, sest Jumal oli temaga. Meie oleme selle kõige tunnistajad, mis ta tegi Juudamaal ja Jeruusalemmas. Sest kuigi ta löödi risti ja surmati, on Jumal ta kolmandal päeval surnuist üles äratanud ja lasknud tal ilmuda – mitte küll kogu rahvale, vaid Jumalast valitud tunnistajatele, see tähendab meile, kes me oleme ühes temaga söönud ja joonud, pärast seda kui ta surnuist üles tõusis. Jeesus käskis meil tunnistada rahvale ja kuulutada, et Jumal seadis ta kohtumõistjaks elavate ja surnute üle. Temast tunnistavad kõik prohvetid, et igäüks, kes ususb tema nime läbi, saab patud andeks.”

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 118:1-2. 16-17. 22-23 R:24)

R: See on Issanda päev, olgem rõõmsad ja hõisakem.

Tänage Issandat, sest tema on hea
ning tema heldus kestab igavesti.

Õelgu nüüd Iisraeli rahvas:
tema heldus kestab igavesti.

R:

Issanda parem käsi on tõstetud üles,
Issanda parem käsi teeb vägevaid tegusid.

Ma jään elama ega sure
ja kuulutan Issanda tegudest.

R:

Kivi, mille hooneehitajad ära põlgasid,
on nurgakiviks saanud.

Issanda käest on see tulnud
ja see on meie silmis ime.

R:

(Teine lugemine Kl 3:1-4)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast koloslastele:

Vennad, kui te olete kord ühes Kristusega üles tõusnud, siis otsige seda, mis on kõrges, kus Kristus on istumas Jumala paremal käel. Püüdke selle poole, mis on taevas, mitte selle poole, mis maa peal. Sest teie olete küll surnud, aga teie elu on ühes Kristusega Jumalas varjatud. Ja kui Kristus – teie elu – saab avalikuks, siis ilmute teiegi koos temaga kirkuses. See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi 1Ko 5:7b-8a)

Halleluuja. Kristus, meie paasatall, on ohverdatud, pühitsegem pidupäeva Issandas. Halleluuja.

(Evangeelium Jh 20:1-9)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

Pärast sabbatit, nädala esimese päeva varahommikul, kui oli alles pime, tuli Maarja Magdaleena Jeesuse hauale ja nägi, et kivi oli haa eest ära veeretatud. Ta jooksis ja tuli Siimon Peetruse juurde ja teise jüngri juurde, keda Jeesus armastas, ning ütles neile: “Nad on Issanda hauast ära viinud ja ma ei tea, kuhu nad on ta pannud.”

Siis läksid Peetrus ja teine jünger teele ja jõudsid haa juurde. Ehkki nad jooksid üheskoos, jooksis teine jünger kiiremini ja jõudis esimesena hauale. Ta kummardas ja vaatas hauakambrisse. Ta nägi, et linad olid seal maas, aga ta ei läinud sisse. Siis jõudis kohale ka Siimon Peetrus, kes oli tulnud tema järel, läks hauakambrisse ja nägi, et linad olid seal maas, samuti higerätik, mis oli olnud Jeesuse pea ümber. See ei olnud ühes linadega, vaid oli eraldi kokku mässitud ja lebas teises kohas. Siis tuli sisse ka teine jünger – nägi ja uskus. Sest nemad ei olnud veel aru saanud Kirjast, milles on öeldud, et tema pidi surnuist üles tõusma.

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, tänapäeval on inglise keel mitmelgi põhjusel muutunud maailmakeeleks, mistõttu levivad teistesse kultuuridesse ka sellest keelest pärinevad väljendid ja isegi mõtteviisid; need omakorda kajastavad üsna ilmekalt ka globalistlikus maailmas levivat pinnapealsust.

Kuidas peaks end näiteks tundma mahajäetud abielupool, kui tema uude suhtesse lahkuv abikaasa

talle justkui üle õla hooletult viskab: “Thank you for everything, and sorry for everything.” – “Aitäh kõige eest, ja ma vabandan kõige pärast...” Sedasama lauset võivad täiskasvanud lapsed kuulda oma surivoodil lamavatelt vanematelt, kes on laste elu ühel või teisel moel ära rikkunud, näiteks neid sisuliselt orjadena pidanud, nagu seda nii mõnigi kord ette tuleb.

Mida võiks niisugune lühivormis ütlemine lahendada? Ühest küljest, jah – mida peaks siis ütleva lahkuja, kes tunneb mahajääja suhtes nii tänutunnet kui süütunnet? Kas pole tal siis õigust neid tundeid väljendada, et lahkumisele mingitki kokkuvõtvat punkti panna? Kõlab ju nii hästi... Tjah, tegelikult siiski mitte! Sellised sõnad rahustaksid võibolla lahkujat ennast, kuid oleksid mahajääja suhtes omaette rafineeritud solvang, märk erilisest hoolimatusest ja täielikust ükskõiksusest selle osas, missugust korvamatut valu tema käitumine on tekitanud.

Põhimõtteliselt saab muidugi tänamise ja vabandamise tõesti ühte lühilausest kokku võtta. Jumalale suurte sõnade tegemine ei meeldi, ja matemaatikatunnist mäletame, et kõige lühem tee kahe punkti vahel on sirge. Füüsika ja filosoofia teavad veel juurde lisada, et tegu ei saa lahutada tagajärjest. Kuid nii mõnigi lühike ja otsene ütlemine on viidaks sirgele teele, mis juhib meid vääramatult ühte väävlisuitsusesse paika, mis meile põrmugi ei meeldi...

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad. “Kvantfüüsikas tuntakse nähtust, mida teadlased nimetavad “elektronide põimumiseks”: nimelt, kui tuua kaks elektroni teineteisele väga lähedale, siis nad “põimuvad” – nad muutuvad nii-öelda üheks. Kui need siis teineteisest jälle eraldada – ükskõik, kas sentimeetrite, meetrite või isegi valgusaastate kaugusele – ja teha neile spinni mõõtmine, reageerib elektron 1 täpselt vastupidiselt elektronile 2. Sama juhtub ka mõõtmise ajal: kui te “mõõdate” elektroni spinni – see tähendab, selle pöörlemist ümber oma telje –, siis tegelikult te nii-öelda “põimite” elektronide kõrval sellesse protsessi ka mõõteriista oleku. Ning vaadates inimesena seda mõõtevahendit, “põimite” te omaenda oleku nüüd juba mõlema, nii mõõtevahendi kui elektroni olekuga. See põimumine on praktiliselt pöördumatu. Seepärast peaksite katseid tehes väga hoolikalt mõtlema, mida – või hoopis keda – te sellega tegelikult proovile panete...”

Nii kirjutas mu hea sõber meie omavahelise arutluse käigus. Minu rinnust pääses kergendusohje: see oli nüüd küll väga selge ja arusaadav, kas pole?! Või siiski mitte päris... välja arvatud kui me oleme ülikooli tasemel füüsikat õppinud, nagu tema, ja meil on ligipääs mõõteriistadele, mille kaudu saab kvantmehaanika iseärasusi uurida. Kuid hoolimata sellest kimbatusest on kvantmehaanikast lähtuv digitaaltehnik muutunud nutitelefonide ja arvutite näol lahutamatuks osaks meie kõigi argipäevast. Me saame neid kasutada ilma et me peaksime tingimata omama ülevaadet kõigest sellest, mida on

pidanud teadma inimesed, kes need aparaadid on konstrueerinud.

Samas ei ole keeruliste aparaatide ehitamine mingi üleloomulik saavutus. Juba iidset rahvad püüdsid loodusnähtusi seletada ja õppida neid ette ennustama. Põlvkonnast põlvkonda edasi antud teadmiste põhjal sai iga uus generatsioon alustada eelmise rajatud vundamendilt. Juba sumerite, foiniiklaste, egiptlaste ja teiste vanade kultuurrahvaste juures tuntud matemaatilisi mudeleid arendati aja jooksul edasi, ning järjest rohkem leidsid nad kasutust tehniliste lahenduste juures, mis hõlbustasid inimese elu ja rahuldasi samas tema teadmistejanu.

Loodusteadustega paralleelselt arenesid ka vaimuteadused, mis analüüsisid inimese käitumist ja tema saatust, otsisid võimalusi, kuidas saaks igaüks oma eluga paremini toime tulla: mida karta, millest hoiduda, milles end arendada. Vaimuteadlased – see tähendab filosoofid ja teoloogid – ei saanud ausa mõtlemise puhul eitada, et kui surm on olemas, siis saab inimese kui mõistusega olendi elul olla mõte vaid juhul, kui surm on väravaks uude ellu, eksistentsi kõrgemale tasandile.

Armsad õed ja vennad, Jeesus on surnuist üles tõusnud ja avanud üleloomuliku tee kõigile neile, kellel on julgust ja mõistust temale järgneda. Tema Kirik on läbi ajaloo sama reaalne kui teaduse areng, kui kvantmehaanika ja arvutid. Kahjuks peab küll tõdema, et nii nagu arvutitega saab teha nii head kui kurja, on ka kirikut kõige hea kõrval paraku kuritarvitatud. Kuid kuritegevus ei ei tühista headuse olemust, rumalusel ei ole eeliseid tarkuse ees, hulljulgelusel ei ole eeliseid ettevaatuse ees. Kaose vastu aitab kord. See on sõnum, mis peaks ka tänapäeva inimesele kõigist segajatest hoolimata lõpuks pinnale jääma: sõnum Jeesuse ülestõusmisest, maise elu mõttest ja lootusest jõuda kord tagasi oma loomuse lähte. Aamen.

Soovin kõigile lugejatele Häid Ülestõusmispühi!

isa Rein